1871. III. évfolyam. **18. szám.** Szerda, január 25.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.**
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedéseiben s a szerkesztőségnél. — Egyébként a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb arért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Bismarck politikájának törpesége.

⊙.) Az egész világ azon hittel van eltelve, hogy Bismarck nagy ember.

Bizonyitja ezt azon politikája, miszerint az 1866-ik évi hadjárat előtt a porosz országgyülléssel, s mondhatni, az egész nemzettel szemben állott a nagyszerü hadiköltségek miatt, s az ezeket megszavazni nem akaró parlamentet több izben felosztatta.

Elitélte ugyan őt ezért mindenki, az alkotmányosság elvei szempontjából; azonban ő tudta, mit csinál.

Tisztában volt tervével, mit jól megfontolva, Ausztria ellenében igyekezett kifejteni az ország hadi erejét.

S midőn az 1866-ik évi rövid, de dicsteljes harcz után, mint győző emelkedett ki a parlament tagjai közől, a nemzeti nagy diadal dicső eredményeitől elragadtatva, ellenségei is megbocsátották az alkotmányosság ellen elkövetett hibákat.

Bebizonyitotta nagyságát s államférfiui képességét azáltal is, hogy az 1866-ik évi hadjárat alatt Napoleont téken tudta tartani, kinek eszen jóval tuljárt már akkor is.

Igazolta rendkivüli tehetségeit az 1870-ik évi hadjárat; melybe, mint kelepczébe szépen belevonta Napoleont, ki Sedánnál trónját vesztette.

S a nagyszerü eredmény, a német egység, mit a hadjárat előtti szövetségi müveletei által már közel kilátásba helyezett, a hadjárat alatt tettleg valósitatott általa, mely az egyesült német országok fiainak véré által a csatatéren pecsételtetett meg.

Mindez, tagadhatlan, az államférfiu rendkivüli tehetségeiről tesz bizonyságot.

Végre azonban Bismarckot is, ki elbizta magát és a hatalomszomj és nagyravágyás által elhagyta magát ragadtatni, — elhagyta bölcsessége, elhagyta logikája.

Mert, mig a sedáni katastrófa előtt azt hirdette a Vilmos király szájába adott hangzatos szavakkal, hogy a német hadseregek nem a franczia nemzet, hanem Napoleon ellen harczolnak; s ezen irányban felkölté a porosz nemzet iránt a kétségbevonhatlan rokonszenvet világszerte annyira, hogy a mivelt világ a porosz fegyvereknek kivánt szerencsét azért, hogy a franczia zsarnok uralom megdöntésék: — a franczia császár foglyulejtése és a császárság megöntése után a franczia nemzetnek megsemisitésére irányozta a porosz és általában a német fegyverek élét.

Továbbá a hatalomszomj oda ragadta Bismarckot, hogy az ő politikája folytán a porosz király már azzal sem elégedett meg többé, hogy a német egységet tettleg foganatositotta: hanem területi nagyobbodásra nyujtá ki verbe mártott kezeit.

S hogy e czélját elérje, nem iszonyodott a középkor barbár népeit felyülmulni kegyetlenségben és pusztitásban a franczia földön.

Majd törekvését oda látszott irányozni, hogy a franczia nemzetet a földszinéről kiirtsa, vagy legalább nagyhatalmi állásától megfosztván, a föld poráig megalázza.

Az egész mivelt világ jobb szelleme felzudul a vandalismus ellen, mit a német seregek, bizonyára Bismarck **gróf tanácsára** Páris ellen elkövetnek, hogy e világvárost, a szépmüvészetek gazdag tárházát földig porba döntvén, vele a franczia nemzetet szolgaságba sülyeszsze.

De sem az ész, sem a sziv tanácsa nem birja eltántoritni a győztest, iszonyu szándéka végrehajtásától.

Mint Cato hajdan a „delendam Carthaginem"-et hangoztatta örökké, Bismarck is ezt hirdeti Páris ellen a romboló ágyuk szavával, melyek a vad erőszak hatalmát képviselik a világ, a miveltség igényeivel ellentétben. . .

A hatalom vakká, siketté teszi az embereket. . . .

Bebizonyult ez az eddigelé bölcs államférfiunak tartott Bismarckon is.

Az államférfiu, ki a franczia kormány külügyministerével Favre Gyulával már egyszer a jelen hadjárat alatt békétárgyalásokba bocsátkozott, csakhogy önző terveit kivigye:

Az a Bismarck, ime, most — habár békealkudozásai közben tettleg elismerte a franczia önvédelmi kormány jogosultságát, — a londoni conferentiára menlevelet kérő Favre Gyulának nem átallja azt irni, hogy nem ismerheti el őt Franczia-ország képviselőjének, mig a nemzet által mint ilyen, állásában meg nem erősittetik.

Itt már aztán a logikának, az államférfiui bölcseségnek, és a jóhiszemüségnek tökéletesen vége van.

Nem is emlitve, hogy a franczia nemzet most, az ellenség által elfoglalt területeken, épen a poroszok miatt, szabadon sem jobbra, sem balra nem is nyilatkozhatnék, s igy Bismarck, okoskodását oly feltételhez köti, mi nem is teljesithető: —

Napfény tisztán áll, hogy emez érvelésében Bismarckot elhagyta államférfiui bölcsesége sőt, elhagyta józan esze is, s a nagy Bismarck hirtelen törpévé változott.

Mert, ha Favre Gyula, akár Thiers által, akár saját személyében oda dobta volna hazáját a versaillesi alkudozások alkalmával a porosz hatalomnak; ha odaadja Elsasst, Lotharingiát, lerontja várait, eldobja fegyverét, s mint rabszolga meghajolva, görnyedve viszi a győző elé a hadiköltség fejében megszabandott milliókat:

Akkor Favre Gyula elismertetett volna általa Franczia-ország képviselőjének.

Most ellenben, midőn a véghetetlen hazaszeretet legtisztább erényében mutatja magát; midőn a neki lelkesült nemzet hős fiai véres fejjel verik vissza a hazai földet tipró ellenséget; midőn a mivelt világ rokonszenvét megnyert franczia nemzetnek lehet néhi vékony reményszála, mibe kapaszkodhatik, s hiheti, hogy a londoni értekezlet felemelendi szavát a sok vérontás ellen, mit az emberi jogok tapodásával ontott ki a vad népcsoportok kegyetlenségeit utánzó ellenséggel szemközt;

Most ime nem ismertetik el a franczia külügyministernek ilyen minősége!.

Soha nyomorultabb okoskodat nem került ki, iskolás gyermektől sem, mint a minővel a nagy Bismarck föllépett Favre Gyula ellen.

Soha törpébbnek nem mutatta magát nagy jellem, oly rövid idő alatt, mint a versaillesi egyezkedéstől a londoni conferentiáig terjedő idő! . . .

E törpeség a zsarnokság egyik ismertető jele.

S a zsarnokság magában hordozza megsemmisülésének csiráit. . . .

A német nemzet bizonyára gondoskodni fog a háboru után arról, hogy az ily törpék hatalmának végevettessék.

S minél több vér folyt a telhetlen zsarnokság duló fegyverei által: annál közelebb lesz a megtorlás órája; annál bizonyosabb a szabadság és miveltség ellenállhatlan hatalmának diadala, mely a törpéket — ha még egyszer oly nagyok voltak is valaha — elsepri a láthatárról, hogy az emberi és polgári jólétnek, boldogságnak utjában ne álljanak!

A visszatorlás a kül háborurt, bizonyára otthonn fogja telemelni boszuló kezét, támogatva a gyászolók milliói által!

— **Az Illésy Györgyné**-féle gyorsirászati ügyről egy igen érdekes czikket hoz a „Wiener Presse" mely szerencsésebb a magyar lapoknál, mennyiben az országgyülés titkos üléseiről is nyer tudósitásokat, s azt minden további félszegség nélkül közli. Igy jutott ezen titkos ülés jegyzőkönyvéhez is, mely ülésen Illésy Györgynének az országgyülési gyorsirók közé való felvételét illető folyamodása tárgyaltatott, Elnök egyenesen a fölvétel ellen volt, mert — ugymond — nagy zavart okozhatna a képviselő urak gondolkozási modorában, ha egy sereg szép nő itt munkálkodnék előttük, az ő beszédük irásával; de — ugymond — egyenesen a szinpadtól vonnák el a szépségeket, kik szépségeiket itt, a képviselő urak méltányló tekintetei előtt, még jobban érvényesithetnék. Ugyanez értelemben beszélt Németh Albert is, — mig egész hévvel küzdött ellene Pulszky, Várady Gáber és Jókai Mór, kik nagyon is helyesnek találnák, hogy a nők országgyülési gyorsirónőkül alkalmaztassanak. Hosszas ideig tartó vita után végre is abban állapodtak meg, hogy miután a gyorsirók kinevezése az elnök jogai közé tartozik, ezen kinevezés is az ő jogkörében maradjon. E szerint Somssich, ki ez ügyet leginkább azért terjeszté a ház elé, hogy attól megszabaduljon, mégis csakugyan a szószban maradt. Azonban a ház előtt mondott véleményéhez ragaszkodván, a folyamodónő kérvényét visszautasitá.

— **Fegyverkiviteli** tilalom módositása. A hivatalos lap tegnapi száma a következő rendeletet közli: A magyar miniszteriumok határozata folytán, s egyetértőleg a birodalmi tanácsban képviselt országok miniszteriumával, a fegyverek és fegyver alkatrészek, továbbá hadiszerek és szertárgyak át, és kiszállításának eltiltása iránt m. évi julius 22-kén kibocsátott tilalom a fegyver és fegyveralkatrészeket illetőleg, oda módositatik, hogy azoknak semleges államokba való kiszállitása a m. kir. belügyminiszter által ezenuil esetről-esetre megengedtetik, oly feltétel alatt, ha az ezen államokban valósággal megtörtént megrendelés az azon államban székelő cs. és kir. követség vagy cs. és kir. ügynökség által bizonyittatik. Budán, 1871. jan. 22. Gróf Andrássy Gyula, s. k. Rajner Pál, s. k.

= **A lajthántuli miniszter-krizisről** ujabb idő óta ismét a legellentétesebb hirek merültek fel. Potocki miniszterelnöknek végre sikerült a már hónapok óta kért elbocsátást megnyerni. Sokan beszélik, hogy az uj kabinet megalakitásával is Potocky ur fog megbizatni, de mi azt hiszszük, hogy a nemes gróf nem fog ujból terheltetni.

Róma, jan. 26. Humbert koronaherczeg családjával együtt ideérkezett és lelkesedéssel fogadtatott.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, jan. 25.

= Páris népe unszolása következtében Trochu jan. 19-én 40 zászlóaljjal kisértett meg egy nagyobb kirohanást, mi a hivatalos franczia tudósitás szerint is azon oknál fogva, hogy az ellenség tetemes haderőket állitott a kirohanók elébe, meghiusult. Igy alig lehet reméleni, hogy egy ujabb kirohanás valami kitünő eredmény által kisértessék. Párisnak valószinüleg most már csupán védelemre kell szoritkozni. A bombázás folytonosan tart, s az most északról St. Denis felől is megkezdetett.

Igen nagy elkeseredést idézett elő az összes európai sajtóban Bismarck grófnak a Favre-féle menlevél ügyében követett eljárása. A N. Fr. Pr. tegnapi vezérczikke egészen ezen ügynek van szentelve, s a czikkiró többi közt a következőket mondja: „Talán eddig mi sem ártott a németügynek annyit, mint Bismarck jan. 16-án Favrenak küldött felelete, ugy alakját, mint tartalmát illetőleg, telve van a legkegyetlenebb, legsértőbb kemény szavakkal kihivása az a világ összes népeiben élő emberi érzelmeknek, s arczulcsapása a semleges hatalmaknak. Egy döntő csata elvesztése, szerencsétlenség lett volna Németországra nézve, de az csupán egy hamar elmuló percz szerencsétlensége lett volna. A német csapatok vitézsége, s a német hadvezérek ügyessége kiköszörülhették volna a csorbát. — Azonban, azon veszteség mit Németország a világ rokonszenvében Bismarck dölyfe által szenvedett, huzamos ideig fog tartani.

Berlin, jan. 24. A hadseregről érkező hirek Páris kapitulatióját közel kilátásba helyezik. A kapitulatió megtörténte után Vilmos király lemond a fővezényletről s hazamegy; a hadsereg fővezényletét pedig átadja a koronaherczegnek.

Bécs, jan. 24. Trochu ujból beadta lemondását, de ez nem fogadtatott el. Az utolsó kirohanást a nyugoti homlokzat felé Trochu személyesen vezényelte. Leflo tábornok ideiglenesen Páris kormányzójává neveztetett ki. A kormány kiáltványban harczra és kitartásra buzditja a népet.

Lille, jan. 22. Cambrait mától fogva lövik. —

Berlin, jan. 23. A „Kr. Ztg." szerint miután Bismarck vonakodott Favrenak menlevelet adni, ez utóbbi a katonai hatósághoz fordult, mely által neki, — természetesen minden politikai következmények nélkül, — a menlevél kiadatott.

Párisból.

= Az árulásról szóló hirek mindinkább inkább terjednek, már egész Páris tele van azokkal, s a népet egész komoly izgalomba ejtették. E hirek táplálásra, sőt ugy szólván hitelesitésre találtak a „Siècle" egy czikkében, a melyből a következőket közöljük: „Hát nem a katonai főnök az, ki a védelmezőket elbátortalanitja, mert mindenkinek, ki azt hallani akarja, elmondja, hogy Páris védelmezése ostobaság, s hogy a poroszok azon percben, a melyben akarják, hatalmukba kerithetik azt? Hát ezen katonai főnök nem jóvátehetlen vétket követ é el? Nem árulja-e el kötelességét, hazáját? Mindenesetre. Hát nincsenek Trochu tábornok közvetlen környezetében oly parancsnokok, kik egész nyiltan beszélnek igy, s e szerint kötelességüket és hazájukat elárulják? Mért léptetik elő az ilyen embereket, a helyett, hogy haditörvényszék elébe állitanák őket? De még többet mondunk! Az egész világ tudja, hogy a napokban haditanács tartatott, s ezen tanácsban egy kirohanás határoztatott el. A parancsot, melyet már kiadtak, vissza kellett vonni, irja az „Opinione Nationale", mert észrevették, hogy a poroszok minden előkészületet megtettek a fenyegetett pontok védelmére, s még azon utakat is elsáncolták, a melyeken csapataink szándékoztak előnyomulni. E haditerv titkát csak 4 tábornok tudta. A közönség tudni akarja annak nevét, ki a titkot elárulta. A négy tábornok nevét ismerjük, ezek: Trochu, Ducrot, Vinoy és **Smitz**. Az áruló, és ennek létezni kell, e négy ember közt van! Mért nem szolgáltatnak igazságot. Miképen türheti meg Trochu tábornok, kinek loyalitása és rendkivüli jósága mindenki előtt ismeretes, csak egy perczig is ezen állapotot?"

Hogy ezen vádakat valódi értékük szerint méltassuk, nem szabad elfelejteni, hogy a „Siècle" a legolvasottabb lap most Párisban, s hogy az, tulajdonosai és szerkesztői fáradozása folytán a nemzeti védelem hivatalos közlönye is. De hát ki azon tábornok, kit árulással vádolunk?

Egész Párisban egy a vélemény a felett és pedig az, hogy az áruló Schmitz tábornok! Ezen hir már annyira elterjedt, hogy About szükségesnek találta, talán kissé tulságos sőt compromittálható buzgalommal Smitzet és Bibesco herczeget a Soir egyik czikkében védelmezni. Igy tehát a vizsgálatot a napi sajtó inditotta meg. Az egyik oldalon állanak a Siècle, Opinione National, Le France, ezek árulást hisznek, a másik oldalon a Soire, mely vállat vonva igy kiált fel: „minő esztelen nép is vagyunk mi!"

Aztán azt irja a tudósító: „Én részemről nem ismerem ezen tábornokot, de meg kell vallanom, hogy lénye, mint modora igen emlékeztet a salontábornokra (a la table d'hote major.) Katonai tudósitásait lármás esztelenségekkel tölti ki, ugy hogy igen szerencsétlen eljárásnak tartom Trochutól azt, hogy ezen embert táborkari főnökké választotta. — E választás nem nagyon hizeleg a kormányzat emberismeretének.

Jan. 10-ke óta a Rosny felőli lövetés, habár nem oly belterjel is, mint ennek előtt, de ismét rendszeresen megkezdetett és folytattatik. A granátok minden 5 perczben érkeznek, ugy hogy azok lehullását igen jól lehetne az órák járásának szabalyozására alkalmazni. — Mint mindig, ugy most is a Rosny erőd látszott a bombázás főtárgya lenni. Ugy látszik teljes merevséggel ragaszkodnak, egy már régebben megállapitott tevhez. Ugy látszik a mont Avronon ütegeket állitanak fel; e czéljukat ma már nem titkolhatják el, mert igen nagy buzgalommal dolgoznak ott, daczára a most ujból bekövetkezett nagy hidegeknek.

Páris ellenében is rendszeresitve folytatja az ellenség rombolási müvét. A Jardin de Plantes irányában több ház keresztül szakittatott. A Saint-Medard utczában öt egyén életett meg, s a Tér-a-Monlin utcza is szörnyü szerencsétlenségek szinhelye volt. Saját szemeimmel láttam, hogy a St.-Louis szigetre nehány granát hullott le. A Cardinal Lemoin utcza is sokat szenvedett, s magába a Salpetrierebe 27 granát csapott be. A Monge, Dauberton, Cousier utczák is sokat szenvedtek, azonban a des Feuillantines utcza nem szenvedett most annyit, mint az előtt való napokon. A d'Ulm utczában nehány granát a közvezeten pattant szét, s rettenetes gyilkolást vitt végbe. Legtöbbet szenvedett a 6-dik arrondissement, s itt a Sevres, du Cherche, Midi, d'Assas, Soirte, Placid utczák. — Ezekben számos az áldozat, s a sérülések irtózatosak. A „Journal Officiel" közli azon károkat, melyek jan. 8. és 9-ke közötti éjjelen a bombázás által történtek. A muzeumban 15 granát, a Sorbonneba 8, az Ecole normalba 4, az Ecole pharmeciube 2 granát csapott be. Ez intézet kertésze megsebesült, nejének ruhája meggyuladt ugy, hogy igen összegett s egy 12 éves lánykájának pedig egy bombaforgács fejét szakitotta le. A Lycée Louis le Grand 50 a Lycée Napoleon 4, a lycée St.-Louis 1 granát által találtattak.

Az observatorium, a Pantheon, a Val de Grace, az ellenségnek czélpontul szolgálván, granátok által elözönöltettek. Dumesnil ur, a közoktatás főigazgatója, e jegyzéket a következő szavakkal kiséri: „Ha minden elmulik, csak egy óhajtásom lesz, és az az, hogy ezen összelikgatott házak, a porosz bombák által rajtok okozott rombolás látható jeleit, a szégyen jeleket megtartsák. Kitörülhetlen felirások tiltsák meg nekünk mindenütt a feledést, s ha halottainkat eltemettük: a szétrombolt kőfalak maradjanak meg tanukul. Elismerem ugyan nyugoti császárjuknak istenét, de annak evangeliumát elszakasztom. „Gyülöljük egymást örökre!" ez legyen jelszavunk.

A közoktatási miniszterium e legfelsőbb hivatalnokának nyilatkozatából, lehet következtetni azon elkeseredésre, mely a nép között uralg. Félő, hogy Franczia-ország gyülöletének nagysága által bámulatba fogja ejteni a világot.

Ujdonságok.

* **A franczia sebesültek részére** ujabban adakoztak: Kovács Lajos törvényszéki kiadó ur 1 frt, H. P. ur gyüjtött baráti körben Pál estéjén 12 forintot. Bloksay József ur 1 frt 80 kr, Bögös András ur 1 forintot — főösszeg **101 forint**

* **A Polgári-körben folyó év január 29-én** azaz vasárnap délután 5 órakor Tormai Béla folytatja előadását a ló-ismeréről, melyre a tagokat tisztelettel meghivja az elnökség.

* **A zenede** javára, legközelebbi házihangversenye alkalmából, utólagosan Vincze Viktor 1 forint felülfizetést küldött be, mely összeg az akkori jövedelemhez csatoltatván, igy a tiszta bevétel tesz 23 a. é. frtot.

* **A dal- és zeneegylet** közgyüléséről, melyről futólagosan tegnap ujdonsági rovatunkban megemlékeztünk, az uj jegyző Gyügyei József tolláből igen érdekes részletes tudósitás

Csakhogy nem mint akkor Erlensteinnak, hanem szép kedvesének salonjában történik ez most.

Valóban, az arczok már mind kipirultak a bornak hevétől, csak a szivtelen férfi halaványi, mint mindig, mintha minden csepp vére igyekezné távozni arczából.

Sem a bor, sem a szerelem nem voltak képesek szint kölcsönözni ezen férfi arczának, csak szemei világitottak a villó fényével, ha karjai bájos kedvesét átölelék.

Bájos, valóban elragadó volt a fiatal leány, oldala mellett, és Schiller bizonyosan azt mondotta volna reá, szép mint egy égi kép, a mely a menyből tekint le ránk, ha attól nem félnénk, hogy az ég zokon veszi káromlásunkat.

S minő torzképeket vágott a kis báró, ha látta, hogy szerencsés vetélytársa, minden tőle kitelhető szeretetreméltósággal szeretgeti az angyali Paulinát.

Egy óráért, e nő karjaiban, feláldozta volna nejét és gyermekeit, s ez, ez a kegyetlen, csak gunynyal felelt sohajtásaira, s pajkosan kaczagott, ha egykor csinos orrának szomoru sorsáról beszélt.

Pedig ezen orr csupán neki, egyedül neki köszönheti jelenlegi nevetséges alakját.

(Folytatása következik.)

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczné.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

(=) „Nem kegyes, hanem igazságos birákat akarok én találni, s becsületesen meglakolni akart, mit heves fejem elkövetett, No, no, csak ne félj, jó leányom! Hiszen fejembe nem kerül, csak szabadságom veszitem el egy időre, azonban vidám és jókedvü leszek tömlöczömben, mert tudom, hogy az én kedves gyermekeim tisztán és bün nélkül valók, s ha tőlük rövid időre el vagyok is választva, mégis boldog leendek."

A öreg ember feje lehanyatlott, ereje elhagyta, s Rozália gyöngéd kezekkel fektette őt le nyughelyére.

„Nézd csak Muki," mondá Wenzel a körmös, „a szép irgalmas nővér sir."

„Szinte nekem is ég a szemem," suttogá az. „Nézd, imádkozik, istenemre! az nagyobb hatással van rám, mint a sok érthetetlenség, mit a pap előttünk a nagykönyvből szokott olvasni."

Az az irgalmas nővér az agg férfi fölébe hajlott, megcsókolta annak halvány homlokát, aztán szemeit az ég felé emelte fel, imádkozott:

„Ó édes istenem, menynek és földnek könyörülő ura, engedd őt nyugodtan szunnyadni és álmodni gyermekei ártatlansága felől. Kiméld meg az ő kedves, ősz fürteit minden fájdalomtól, s engedd meg, hogy majd, a midőn kegyesen magadhoz szólitod, teljes lelki békében és nyugalomban vegyen tucsut e földtől!"

S a megrögzött bünösök lélegzetöket visszafojtva, figyeltek a kegyes leány ezen meginditó egyszerü imájára, s ettől fogva soha nem zavarta semmi durva tréfa az irgalmas néne szent küldetését.

HATODIK FEJEZET.

Mikor az első hó lehullt.

És ott ült éjjel nappal atyja betegágya mellett, s ápolta, ha a láz kinozta őt, viditotta, ha komoran tekintett maga elébe, s ha Paulináról mint egy szeplőtlen szüzről beszélt, még megerősité hitében, a mi aztán oly jól esett neki, s gyógyitóbban hatott rá, mint az orvos által rendelt gyógyszerek.

A beteg gonosztevők is, a vad, fékezhetlen természetek, ugy látszott, megszeliuittettek, ha a halvány apácza szende szép szemei rajtuk nyugodtak.

Kegyes félelemmel tekintettek az isten által küldött szüzre, s tiszteletteljesen az oly nagy megpróbáltatásnak alávetett öregre, ki ugy volt itt, mint egy második Dániel az oroszlánveremben.

Wenczel a körmös és Muki a Bukfencz, kik oly durva tréfákkal fogadták az irgalmas nővért, most leütötték volna azt, ki egyetlen gyengédtelen szóval bátorkodott volna érinteni a beteg öreget és leányát.

Végre az orvos gyógyultnak nyilvánitá a beteget.

Vissza kellett térni börtönébe, hova az irgalmas nővernek nem volt szabad követni.

Elbucsuztak egymástól, mint hajdan a padlásszobában, midőn este nyugodni mentek.

Az atya leánya csókjával, a leány atyjának áldásával.

Ah, ő egyszersmind nővére számára is magával vitte az áldást a fogházból.

Az agg nyugodtan és vidáman lépett a fogházba, az apácza pedig megindultan és szomoruan távozott el.

És Paulina?

Mig atyja szeretettel s nővére fájdalommal gondolt reá, ő Roller báró orra felett mulatott, melyet atyja mathematikai pontossággal hasitott ketté.

Tudott valamit a Planken-utczában történtek felől?

Mi e kérdésre egy másik kérdéssel felelünk:

Hát el lehetett-e azt hallgatni előtte?

Hiszen egy kitartott nő terme valódi pletykafészek, hol minden nyelv egy-egy örök mozgony. —

S ez apró, folytonos müködésben levő gépek által sok egyszerü esemény valódi botrányos kalanddá, s a hatalmasok egy mosolya, világtörténeti eseménynyé dolgoztatik fel.

Sok szép asszony termében diktálták már a haduzenetet s a béke föltételeit.

Hogy lehetett volna hát soká titokban maradni Erlenstein bankár kedvese előtt annak, hogy Roller bárót atyja ő végette majdnem meggyilkolta?

Hogy lehetett volna eltitkolni előtte, hogy atyja ezen merénylet folytán fogságba került?

S miként fogadta a kegyenczné ezen ujdonságokat?

Ó, Paulina jó, érzelemteljes leány volt!

Atyja jobb ellátása szempontjából tüstént egy erszény aranyat küldött a börtönőrnek.

Aztán öt hosszu perczig neki buslakodott, hiszen ennél a jó és érzesteljes leánytól ki kivánhatna többet?

Az októberi viharok, a szürke tél ez előhirnökei, a szigoru felség megérkeztét jelentek, s annak hermelinje mindinkább alább-alább bocsátkozott a fellegekből.

Épen mint Erlensteinnak azon végzetteljes névestéjén, ismét együtt ültek ott, a bor és szerelem papjai és papnői, tarka, lármás vegyületben.

A szerencsétlen vetélytarsat, s a bankár cselszövényeskedő ellenfelét, Roller bárót és Laurát a szép tánczosnőt, valamint a gyalázatos fogadás többi tanuit is ott találjuk.

üldetett ma be hozzánk, a mit azonban tér-hiány miatt mai számunk nem hozhatván, azt holnapi számunkban közlendjük.

* **Káromkodást tiltó egylet** régebben már terveztetett városunkban, de ennek eszméje is végkép eltünt a felszinről. Ez egylet hivatását azonban jelenleg az alkapitány igen hiven felfogta, e részben törvényes hatalmát buzgósággal is teljesiti, a mennyiben mikor alkalma nyilik, a káromkodókat mindig példásan bünteti, tegnap ismét egy napszámost kisértetett be, s büntettett meg, botrányos istenkáromlásért.

* **A debreczeni ménlótelep ügye** a városi tanács részéről komoly és beható tanácskozás alá vétetett, s a mai napon elhatároztatott a kormányhoz a felterjesztés, mely mellett a terv és költségvetés is felküldetik. A 180,000 forint körüli összegbe kerülő ménlótelep a szükséges lakokkal s felszereléssel — a mint már irtuk is — az állam által adandó kölcsönből lenne felépitendő, s a kölcsön évenkénti a haszonbéri összegek által bizonyos évszámhoz kötendő időszak alatt lenne letörlesztendő. A felszerelési eszközöket, azon kivül — melyek évenként 2—3000 frtba kerülnének, — a városi hatóság teljesitené. Egyébiránt e tárgyban a kormány és a városi hatóság közti további érintkezések utján jövend létre a végmegállapodás.

* **A „Haza“ életbiztositó banknak** eddigi vezérügynöksége városunkban az igazgatóság kezelése alatt állott, s annak vezetését Kiss József titkár vitte. Január 1-től fogva e vezérügynökség vezetését egész önállóan Kiss József eddigi titkár mint vezérügynök vette át. Kiss Józsefet a biztositási téren számos évi tapasztalatai, pontos eljárása, ügybuzgalma s a közönség iránti tapintatos előzékeny bánásmódja, mint ez állomásra igen alkalmas és megfelelő vezetőt tevék ismeretessé, — s most midőn a vezérügynökséget saját számlájára kezelendi, reméljük, hogy sikerülend neki az intézet iránti pártfogást az eddigi mértékben nem csak megtartani, hanem fokozni is. A midőn ezt a nagy érd. közönség tudomására juttatjuk, egyszersmind felhivjuk figyelmét, az ezen társulat részéről lapunk hirdetési rovatában időről-időre megjelenendő értesitésekre és felhivásokra.

* **A hivatalos** lap tegnapi számában olvassuk, hogy K o m l ó s s y Dezső, városunk szülötte a pesti királyi váltótörvényszékhez segédjegyzővé neveztetett ki.

* **A debreczeni** kath. egyházról érdekes tudni, s a nagyváradi püspöki egyházmegye czim és névtára után mi is felemlitjük, hogy az 1216-ban virágzott, 1552-ben elpusztult, s csak 1716-ban állittatott vissza.

* **A kormány** — mint értesülünk — felszólitá a tanácsot, hogy lovagló iskola helyiségeül a város környékén a szükséges tért kijelölné. Ez ügy közelebb jön tárgyalás alá, a mikor a miniszteri leiratra a válasz is meg fog állapittatni.

* **A tüzvészek** kimutatását a kormány minden év végén felterjesztetni rendeli; a mult évi „kimutatás“ városunkban csak annyiból áll, hogy volt egy tüzeset máj. 31-kén cserutczán Szabó István 2244. számu házánál; az azelőtti 1869 dik évben 6 tüzeset volt, a fentebbi években mindig több. Az idén hálaistennek még egyszer sem kondult meg a vészharang.

* **Közegészség-ügyi orvosi jelentés** 1870-ik év decz. haváról. — Az időjárás decz. hóban változó volt, a kemény hideget, mely folytában alig egy pár napig tartott, olvadás váltotta fel, ugy hogy ezen hóban fagyás és olvadás, hó és eső egymást váltva következtek be. — Eső esett 9. napon, hó 10 nap 42, 50. párisi vonal csapadékkal. — A hévmérő legmagasabb állása 9-én délben + 6 öl 2 R. legalantabb 25-én este — 15 öl 8 R. mutatott. — A légsuly mérő 326, 16 és 334, 77 párisi vonal közt változott. Uralkodtak az északi szelek. — köd 3 nap volt. — A közegészségi állapot leginkább a csuzos és hurutos bántalmak miatt szenvedett, — nem ritkák voltak a lobos bántalmak is — a kanyaró nehány esete a város külömböző részén mutatta magát, szelid lefolyással, de terjedelmet nem nyert, gyakran fordultak elő fülről mirigy lobok minden veszély nélkül.

A közkórházi beteg — forgalom következő volt:

Átjött decz. hóra	fi n.	17	nő n.	16	=33		
Felv. decz. hóra	„	27,	„	24	=51	=84	
Elb.	„	25,	„	30	=5		
Meghalt	„	1,	„	1	=25	=57	
Maradt jan. hóra	„	18,	„	9		27	

H a l á l o z á s: meghalt az egész városban, nem számitva a katonai kórházat fi nem 59, nő nem 61=120.

N é p e s e d é s: született be nem számitva az izráelita uj szülötteket fi nem 47, nő nem 41=88.

Házasságra lépett 41 pár. Debreczen jan. 14-én 1870. Dr. Tegze Imre, tiszti főorvos.

* **Hibaigazitás.** Tegnapi lapunk táviratai közt B é c s, január 24 kelettel van egy, melyben az mondatik, hogy a bécsi január 24-diki lapok Bismarck eljárását Favre ellenében k é n y t e l e n e k h e l y e s e l n i. Ezt most oda igazitjuk ki, hogy a bécsi lapok ez eljárást, átalában k á r h o z t a t j á k. Ez ominosus tévedés indokolására elmondjuk azt, hogy az illető távirdai hivatalnok elhirtelenkedett eljárása következtében a táviratban csakugyan ez áll „muss billigen,“ e helyett „missbilligen,“ mely két kifejezés igen ellentétes értelmü, s innen tévedésünk; — minek okai nem vagyunk.

(D—y.) **Sürgönyforgalom.** Január 20-án 1870. A pénztárnál felvétetett sürgöny 41 drb, megérkezett és kézbesitetett 55 drb, felvett 330 drb. kiadatott 330 drb. összesen 756 drb.

Január 21. Felvétetett 50 drb, megérkedett és kézbesittetett 34 drb, felvétetett 414 drb. kiadatott 414, össz. 912 drb.

Január 22. Felvétetett 59 drb, megérkezett és kézbesittetett 61 drb, felvétetett 280 drb, kiadatott 280 drb, össz. 680 drb.

Január 23. Felvétetett 45 drb, megérkezett és kézbesittetett 53 drb, felvétetett 353 drb, kiadatott 353 drb, össz. 804 drb.

Január 24. Felvétetett 58 drb, megérkezett és kézbesittetett 30 drb, felvétetett 270 drb, kiadatott 270 drb, össz. 628 drb.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése jan. 24.

Elnök: Somssich Pál.

Miniszterek közül jelen vannak: Andrássy, Festetics, Bedekovics, Gorove, Kerkapoly, Horváth.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elnök bejelenti Szatmármegye kérvényét a katona elszállásolási törvényalkotás tárgyában, Bethlen S. gr. bemutatja Bethlen község kérvényét telekkönyvi járásbiróság tárgyában. Z s e d é n y i E d e a magyarországi és erdélyi orthodox községek kérvényét, melyben a congresus-párt részéről beadott emlékiratot visszautasittatni kérik. — Következik a napi rend. —

S i m o n y i Ernő mint inditványozó végszóval él. Miután már többen megfeleltek az ellene felhozott érvekre, ő csak nehány észrevételt tesz még a mondottakra. A pénzügyi ügyészségek felállitását, a törvényhozás megkérdezése nélkül lehetetlen helyeselni, a kormány a képviselőház által megszavazott összegeket csak oda helyezheti el, a hova a ház azt előirányozta. A mint a hivatalnoknak meg kell tartani, az állam is megtartani köteles a szerződést a hivatalnokkal. A zöldfa-utczából az ország minden vidékébe elszórt hivatalnokok összes családi viszonyai összezavartatnak, és igy az állam megszegi szerződésszerü kötelességét irányukban.

Az mondta, hogy a pénzügyminiszter az elődje által felállitott sóházakat megszüntetni akarja. A pénzügyminiszter tagadja ezen állitás valóságát. Ő midőn ezt állitotta a pénzügyminiszter szavaiból indult ki, mert a pénzügyminiszter mondotta egy alkalommal, hogy az elődje által a söügyhen meghonositott rendszert egészben elhibázottnak tartja.

A pénzügyminiszter azt állitotta jelen helyzetünkről, hogy az, valamint minden más alkotmány, a tökéletesség igényére nem tarthat számot. Ő megjegyzi, hogy a tökéletlenség és a véghetlen hiányosság közt roppant különbség létezik, és a mi helyzetünk ez utóbbi jellemmel bir, mind elméletileg mind gyakorlatilag.

Azt mondta továbbá, hogy az adó beszedését nem lehet a törvényhatóságokra bizni, mert ezek csak surrogatumai a jövő törvényhatóságoknak.

Nem érti, hogy lehet az ezer évig fenálló törvényhatóságokat azon institutiók surrogatumának tartani, mely még nem létezik, hanem csak a jövendőben fog létezni. Ő inkább a jövőben létező institutiókat tartja a mult intézmények surrogatumainak.

Nem ismerheti el a pénzügyminiszter azon jogát sem, hogy az államjavakat évtizedekig elidegenitse és igy a jövő nemzedék kezeit azok iránt megkösse.

Maga a trónbeszéd jelezte az adóreform szükségét, felszólitja a minisztereket, hogy feleljenek meg a trónról jött szavaknak.

Szapáry Gyula gr.-nak felelve, megjegyzi, hogy azon adósságok, melyek tétettek, nem voltak mindannyian productiv jellegüek, igy ki mondhatja, hogy a sugárutra tett költekezések productivak, és az államnak vissza fognak térittetni? Azt mondta még, hogy a biróságok rendezéséről szóló törvényjavaslatok a házasztalán vannak, ő ezek tárgyalásának elhalasztásából azt látja, hogy a kormány a biróságokat a jövő választásoknal korteskedési eszközökül akarja felhasználni.

Prileszky képviselő tegnap 1849-ből adomát beszélt el egy valakiről, ki a legszélsőbb oppositióhoz tartozott, de a vértörvényszék alá állittatván, ugy mentette magát, hogy kinyilatkoztatá, miszerint az ő pártja nélkül a reactió nem győzedelmeskedhetett volna. Ha ő adomát akarna elbeszélni, mesélhetne egy jelenetet, mely 1848 ban Schwechat előtt történt. A nemzetőrség kapitánya azt mondta, hogy ha van valaki a nemzetőrök közt, ki nem mer harczolni, álljon ki a sorból. Erre csak egy nemzetőr volt, ki a fegyvert letéve visszavonult; nem akarja megmondani ki volt az.

Tisza Kálmánnal polemizálva azt találja, hogy Tisza ugy nyilatkozott, miszerint a külügyek feletti vita nincs helyén. — Végül még egyszer ajánlja határ. javaslatát elfogadásra.

P r i l e s z k y Tádé személyes ügyben szót emel. Miután az előtte szóló képviselő a Schwechat mellett történt jelenetet olykép adta elő, mintha ő lett volna azon visszavonuló nemtetőr, egyszerüen kijelenti, hogy ő Schwechatnál nem volt. Ő is tudna egyes adomákat elbeszélni, de azt a parlament méltóságával összeegyeztethetőnek nem tartja. — (Helyeslés.)

T i s z a Kálmán szavainak félremagyarázása miatt szót emel. A tegnap mondottak folytán tagadja, hogy ő az erdélyi választási törvényt helyeselte volna; valamint Simonyi Ernő azon állitását is tagadja, hogy ő a külügyek feletti vitát helyén nem valónak mondotta.

E l n ö k: Az általános vita bezáratván, következik a szavazás. Elfogadja-e a ház a pénzügyi bizottság általános jelentését, s az 1871-diki költségvetésről, — igen, vagy nem?

433 igazolt képviselő közül igennel szavazott 263, nemmel 41, távol volt 129. E szerint a pénzügyi bizottság jelentése átalánosságban 222 szótöbbséggel elfogadtatott.

A részletes tárgyalás megkezdetvén, S z é l Kálmán olvasta a tiszti fizetések felemelésére vonatkozó bizottmányi véleményt. S i m o n y i L. ellene van a hivatalnokok szaporitásának, s ha 1870-ben 200,000 frttal emeltetett a tiszti fizetés, most 3 milliót nem szavaz meg. Tavaly a kormány a deficit dacára 1343-al szaporitá a hivatalnokok számát, a mi a szolgaság csiráját oltja a népbe. H o r n E. roszalja a hivatalnokok számának 17,000-ről 19,000-re emeltetését. A ministeriumokban levő hivatalnokokat sokalja; e g y h a r m a d d a l leszállittatni kivánja a létszámot, nem pedig fölemelni. D e á k Ferenez javitni kivánja a fizetéseket; különben nem javul az ügyek menetele. — K e r k á p o l y K á r o l y védi a javaslatot; a dedemokratasággal nem tudja összeegyeztetni azt, hogy a hivatalnokok inségre kárhoztassasanak. — Holnap a vita folytatása következik.

Szinházi szemle.

** S z o m b a t o n január 21-én adatott „**Narciss, vagy Pompadour bukása**“ történeti szomorujáték 5 felvonásban. Helyes tapintat volt, hogy e müvet szinpadra hozták. Brachvogel „Narciss“-a mindig jogos helyet foglal a játéksorrendben, kivált, ha akad vállalkozó szinész, ki a czimszerepben nem haboz erejét megkisérteni. Nehéz szerep az, de Mándoki merész volt azzal megküzdeni, s dicséretére legyen mondva, alakitása szépen sikerült. Az első felvonásban ugyan még nem emelte játékát a középszerüségen felül, mert gunyorainak, — melyek a kedélybeteg lelkében fogamzanak s melyek a nyomor, belső fájdalom és a megalá ztatás keserü érzésétől nyernek tápot — nem kölcsönzött elég erőt; nem éreztük előadásán azon mélyebb motivumok hatását, melyek egy meghasonlott misanthrop énjében gyökereznek. — De amint szerepének abstrakt részei positivumokká alakultak át, midőn az indulatok, szenvedélyek s a tisztább érzelmek világitását kellett előtüntetni, midőn az a rideg bölcselkedő szellem az öntudatra ébredt lélek által megzaboláztatott s ez átalakulás folytán a sziv jégkérege olvadni kezdett: Mándoki beletért a czél felé vezető utba, tisztába jött szerepével s ezentuli felfogását eredményes játékával érvényesité. Utána Foltényinéről kell szólanunk és pedig elismerőleg, ki Pompadour marquisnőt müvészi tapintattal és sikerült kivitellel személyesitette. Bercsényit (Choisseul herczeg) nem különben megilleti a dicséret; nuansirozása tiszta, correct, előadása értelmes és játéka teljesen bevégzett vala. Szakál Róza szinte nagyban emelé az előadás öszhangzatát s a közönség számára nyujtott élvezeteket. — Telt ház. —

** V a s á r n a p adatott: „**Szép juhász**“ népszinmü. Zöldy eredeti alak volt, a közönség több izben megtapsolá kitünő játékáért. Blaháné népdalaival elragadá a házat. Gerecset már láttuk játszani és énekelni is jobban. Nem mulaszthatjuk el a kis Boránd Gyulát megdicsérni, ki Pista szerepében korát tulhaladó élénkséggel, otthonossággal sürgött-forgott és declamált. Telt ház.

** H é t f ő n adatott „**Szerelemmámorosok.**“ Bercsényiné ez előadás legfőbb tényezője, játékát valódi érzés és mély bensőség jellemzé. Szakál Róza hóditólag nézett ki, s rövid szerepének megszerzé a kellő fontosságot. Mándoki és Bercsényi szép kivitelü játékukkal tették emlékezetessé a közép számu hallgatóság előtt ez előadás összevágó lefolyását. Vizvári megjelenései, közderültséget keltettek.

** K e d d e n, január 24-kén adatott „**Georgiai szép nők**“ operette. Blaháné ismét ragyogtatá szép tehetségét. Játéka élénk, kedves volt s hangja elbájoló. Zajos kitüntetések nem hiányoztak. Vizvári, Foltényi, Együd igyekeztek egymást tulszárnyalni comicus alakitásaikkal. Gerecs játéka s éneke is hatást gerjesztett. Csupán Berzsényi Julia volt az, ki egyátalában nem birta a közönség rokonszenvét megnyerni. Hangját nem képes kellőleg idomitani, nem szinez, csak leénekli partieját minden érzék nélkül. Játéka feszélyezett, szavalásában sincs semmi vonzó s ezek mellett kiejtésében van egy hiba, mely nem tudjuk, megszokás-e nála, vagy pedig szenvelgés, t. i. az s betü gyanus használása, mely mindenesetre kellemetlenül hangzik. — A 2-dik felvonásban előforduló fegyvergyakorlat változatos csoportozatai igen ügyesek voltak s a balletmester részére nem kis érdemet szereztek. — Telt ház.

Fővárosi értesitő.

** A „p e s t i n é p k ö r“-ben szombaton Degré Alajos tartott felolvasást „Hazánk“ fővárosáról. A szép számu közönség zajosan megéljenezte a figyelemmel végig hallgatott értekezést, s azután kedélyes tánczmulatsággal fejezte az estélyt.

** R o m á n S á n d o r elhagyta a váczi fogházat s a napokban tért vissza Pestre. Az indóháznál választó kerületének küldöttsége fogadta.

** A W o r o n i e c k y-s i r e m l é k bizottmánya nyilvános köszönetet mond Pestvárosának azon hazafias készségért, melylyel a s i r e m l é k r e egybegyült tőkét 200 forinttal növelé.

** A n e m z e t i s z i n h á z i n t e n d á n s a — hir szerint — virágvasárnapján be akarja szedetni a napilapok állandó szabadjegyeit, melyeket kormányzásának kezdetén szétosztatott és végkép megszünteti azokat. — És ugyan mi birhatta a nemes bárót ez ujabb állitólagos szándékra?

** B i g n i o t a hires baritonistát hat előadásra készülnek meghivni Bécsből a nemzeti szinházhoz.

** E r k e l „Bánk bán“-ját New-Yorkba vitték, hol az szinre is került.

** A B e l e z n a i-k e r t i magyar daltársulat feloszlott s helyét egy német társulat foglalta el.

** A g a z d a s s z o n y o k e g y l e t é n e k álarczos tánczvigalma fényesen ütött ki a redouteban. Az élénkség mind végig nagy volt; tombolajáték is tartatott szünóra alatt s a nyeremények azonnal kiosztattak.

** E g y ö r e g u r n a k ajtajára Budán, valamelyik este egy élettelen patkányt kötött nehány pajkos siheder. — Az öreg hazamenet semmi roszat nem sejtve ki nyitotta külső ajtaját, hanem midőn a belsőnek akará kilincsét megfogni — a patkány került kezébe, mire annyira megrémült, hogy aléltan rogyott össze. Szélhüdés érte.

** A „m a g y a r M o l i e r e“ ügyében b. Orczy Bódog azt az ajánlatot tette a Kisfaludy-társaságnak, hogy a kiadás költségének felét a nemzeti szinház magára vállalja.

** A „L i s z t-e g y l e t“ czimü női dal- és zenetársulat már megkezdte müködését, annak idejében nyilvánosság előtt is szerepelni fog — hangversenyekben.

** S c h w a r c z e n b e r g Frigyes hg. pótvég-rendeletében a magyar nemzeti muzeumnak máriavölgyi könyvtárából az alchimisticus és antiquarius munkákat, továbbá, a fegyvertár számára egy hosszu ezüsttel kirakott, török puskát és yatagánt hagyományozott, melyeket az algiri beytől, Algier elfoglalása alkalmával kapott.

** A z o r v o s n ö v e n d é k e k b á l j á r a, melynek háziasszonya gr. A n d r á s s y Gyuláné lesz, nagyban mutatkozik a részvét.

** A m a g y. t u d. a k a d e m i a nyelv és széptudományi osztályának e hó 23 án tartott ülésében Hunfalvi Pál a déli vogul nyelvről értekezett. tanulmányának tárgya Máté evangeliuma vogul nyelven; a m a g y a r-vógul rokonság legszembeszökőbb a számnevekben. Majd Toldi olvasá fel „Az akademiai eszme Magyarországon III. Károly és Mária Terézia alatt“ czimü értekezését. Az első magyar irodalmi társulat 1730-ban már iétezett; később Bod Péter karolta fel ez eszmét. Pozsonyban is szándékoltak akademiát állitani, de a kormány ennek tervét visszautasitá 1771-ben. Értekező megéljeneztetett.

Belföldi hirek.

*** Á b r a i K á r o l y „Vásárhelyi Közlöny“-éből veszszük át e sorokat: Minden nevezetesebb politikai, társadalmi, vagy vallásügyi mozzanat hullámzásba hozza városunkban a pártokat. Legujabban a tiszántuli főtiszt. superintendensi állás betöltése kezd némi lökést adni a csak nem rég lecsillapult kedélyek közé, a mennyiben a presbyterium nehány érdemes tagja ez állásra már előlegesen oly férfiut jelölt ki, ki ellen bár a vásárhelyi ref. hiveknek semmi kifogása, sőt érdemei előtt tisztelettel is meghajolnak, de viszont azon mély hódolattal párosult rokonszenvvel, melyet a jellemszilárdság, a prot. apost. hitbuzgóság keltett és szilárditott meg a vásárhelyi ref. hivők keblében, óhajtja közönségünk, hogy egyházunk a főpásztori állást illetőleg főtiszt. R é v é s z B á l i n t urra adja szavazatát. Távol legyen tőlünk minden gyülöletes hasonlitgatás a nép által hodoló tisztelettel fölkarolt főpásztor és a nehány presbyter által jelölt szintén nagytudományu férfiu irányában, csak jelzeni akarjuk a korán megindult mozgalmakat, s azt hiszszük, hogy városunk protestáns hivőinek közóhajtását fejezzük ki, midőn kivánjuk, hogy R é v é s z B á l i n t urat, mint a tiszántuli főtiszt. egyházkerület superintendensét az anyaszentegyház és a haza javára isten sokáig éltesse!

*** B a n k j e g y h a m i s i t ó bandát fedeztek fel Szentesen, mely 10 frtosok készitésével foglalkozott. Eddig 16 egyén került belé, kik közt tekintélyes polgárok is vannak. A lap, melyen a bankjegyeket készitették, sárgarézből van, s külsőleg müvészileg van elkészitve.

*** K o l o z s v á r t a felnőttek oktatási ügye igen rosz lábon áll, még e hó 22-ig csak e g y tag jelentkezett e tanfolyamra.

*** E g y f r a n c z i a n ő tartózkodott Jászkiséren, ki még csak 15 éves volt, most a rendőrség körözteti, miután idegen holmicskát is vitt magával.

*** A k ő s z é n b á n y a, mint jóltevő. Salgó Tarjánban jelenleg nincs egyetlen szegény ember sem. E napokban ott takarékbénztárt alakitottak, és ez alkalommal a kath. lelkész kijelenté, hogy ott 3 év óta nincs olyan ember, ki a szegények alapitványának hasznát venné. Három év előtt Tarján még palóczfalu volt, akkor 600 lakossal birt, mig most 8000 lakója van, — meggazdagodva a kőszénbányából.

*** N a g y v á r a d o n e hó 21-én álarczos bál tartatott a franczia sebesültek javára, s mintegy 700 frt lett a tiszta jövedelem.

*** N y i r e g y h á z á n a mészáros ifjuság tánczvigalmat rendezett a franczia sebesültek javára.

*** B e s z t e r c z é n a jövő hó elejétől uj német heti-lap fog megindulni Krámer tanár szerkesztése mellett.

Délutáni posta.

— V e r s a i l l e s, jan. 23. (Hivatalos.) A déli hadsereg elfoglalta Dole-t; 230 élelmiszerekkel, takarmánynyal és ruhaneműekkel megrakott waggon esett birtokunkba. A Mosel feletti vasuti hidat Nancy és Poul mellett a franctireur-ök e hó 22-én légberöpitették. Az északi hadsereg szabaddá tette a tért egészen az erődökig.

— B o r d e a u x, jan. 24. Dijonból hivatalosan jelentik 23-ról: Dijon délután erős porosz hadtestek által északon és nyugaton igen hevesen megtámadtatott. Este az ellenség — vereséget szenvedvén, visszahuzódott. Garibaldi Riciotti egy zászlót foglalt el. Az ellenség egy szinlett támadás után balszárnyunkra, hadseregének zömét langresi uton állitotta fel, s Builly majorságot hatalmába ejtette, honnan azonban réslövés által kiüzetett. Az ellenség vesztesége rendkivül nagy.

— L i l l e, jan. 24. Faidherbe egy napiparancsa dicséri a fiatal katonák vitézségét s nehány napi nyugalom után a támadások ujbóli megkezdését hozza kilátásba. Bancel Lamastreban meghalt.

— B é c s, január 24. Saarbrückenből távirják, hogy a franctireurök előttevaló nap a vasuti hidat Fronardnál légberöpitették.

— B é c s, január 24. A „Neue fr. Pr.“ irja, miszerint a Potocki lemondásáról s a ministerium ujjászervezéséről szóló hirek átalában alaptalanok. — Eddig csak annyit tudunk, hogy a reichsrath összeüléséig uj ministeriumnak kell alakittatni. — Miniszter elnöknek emlittetnek: Plener, Wrbna és Koller. Schmerling minden kombi ión kivül áll.

A „Debreczen“ eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= Berlin, jan. 24. A Brezolles tábornok alatti franczia hadtest a svájczi határ közelében áll. A főhadiszállás Pierrefontban van. Blamontban három ágyuüteg állittatott fel franczia részről.

= Bordeaux, jan. 24. A minister a praefektekhez távirja: „A Dijon mellett jan. 23. vivott ütközet után Messigny felé menekült az ellenség. A résztvett hadtestek, megtették kötelességüket: a Saone megyebeli mozgó nemzetőrök idejében érkeztek meg, hogy a harczban részt vegyenek. — Nyugoton ugy látszik az ellenség viszszavonulásban van, a Mayenne megye az ellenségtől egészen szabad. Alençont is odahagyták a poroszok.

= Bécs, január 25. Magán tudósitások szerint Trochu lemondott volna a fővezérségről.

KÖZGAZDÁSZAT.

(e) D e b r e c z e n, jan, 24. Alsó és felső árak mérőnként. 1 mérő buza 4.60, 4.80, 1 m. kétszeres 3.70, 3.90, 1 m. rozs 3 frt 3.10, 1 m. árpa 1.75, 1.90, 1 m. zab 2 frt 2.20, 1 m. tengeri 2 frt 2.10, 1 m. köles 2.20, 2.40, 1 m. köleskása 4.50, 1 zsák burgonya 1.50, 1 mázsa szalonna 26—29 frt 1 m. háj 29—31 frt. A baromvásár, mint országos vásár szokott lenni, igen kicsiny volt.

Az idő nedves s borongós, mai nap eső csepergett.

Nyilt tér.

Életbiztositási felügyelők határozott fizetés mellett állandó alkalmazást nyernek.

A **„Haza“** életbiztositó bank vezérügynökségénél D e b r e c z e n b e n.

Értekezhetni **Kis József** vezérügynökkel.

39 1—3

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről jan. 25-ről.

Arany . . . 5 frt 85 kr. | Ezüst . . 122 frt — kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY

HIRDETÉSEK.

Tisztelet az igazságnak, ott ahol illeti.

Ez esett különösen negvan. *Dr. Popp ur (Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2.) hires Anatherin-szájvizét* illetőleg, noha igen sok oly lapszer létezik, melyeknek hatásait és tulajdonságait alaposan mégismertem és megfigyeltem, mégis oly szerrel nem találkoztam e nemben, mely *Dr. Popp ur Anatherin-szájvizének nagy előnyeivel csak a legkisebb hasonlatot is kiállaná.* Különösen kiemelendők azonban sokféle megfigyelésem és tapasztalataim szerint azon nagy előnyök, melyekkel minden más e fajta szerhez képest bir, és melyek abból allanak, hogy az *a szájat rendkivül üditi, az izlést javitja, és a levegőnek orr- és szájbóli kilehelését legnagyobb mérvben kelleme essé és illatossá teszi.* Ennek oka természetesen abban rejlik, hogy az nemcsak a fogak, s foghus és az egész szájüreg tisztátalanságát eltávolitja, hanem a szájnak minden részeit is, és az egész rágó eszközöket rothadástól óvja, és már megkezdődött rothadást is eltávolit és megszüntet. *Ily kitünő szer megérdemli, hogy nagy előnyei és jeles tulajdonságai pártatlanul és igazságszerüleg elismertessenek*, mit is ezennel töltétlenül teszek, és azt egyuttal nevem aláirásával és pecsétemmel bizonyitom és hitelesitem.

BERLIN. **Dr. Müller János,** orvostudományi tanácsos.

10 1—5.

Kapható Debreczenben: **Szepessy Antal** norinbergi s diszáru kereskedésében, **Borsos és Rothschnek** gyógyszertárában **Csanak József** tuszerkereskedésében; Nagyváradon; Janky Antal, Huzella A., Knorr uraknál; Nagy-Károlyban: Jelentik gyósz.; Nyiregyházán: Reich és Pavlovits uraknál; Böszörményben: Lányi M., Nagy-Bányán: Papz S. gyógysz.; Szinyérváralján Gerber gyógysz.; Somlyón Ruszka I. és társa; Tokajban: Kröczer A.; S.-A-Ujhelyen: Reichard testv. és Deutsch János; Török.-Sz.-Miklóson: Miko M.; Szolnokon; Hrapszky A.; kecskeméten Machleip gyógyszertárában.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. k. város törvényszékének telekkönyvi tanácsa részéről közhirré tétetik miszerént a felperes ifju Nyilas János részére, alperes idősbb Nyilas Jánostól 41 aft. 40 kr. tőke s járulékai erejéig lefoglalt ingatlanság, mely áll a debreczeni 3214. számu telekjegyzőkönyvbe irt bárány utczai 2442-ik számu házat telek és külső földnek alperest illető fele részéből, jövő, 1871-ik évi **január 31-én,** szükség esetére **martzius 2-kán** dél utáni 3 órakor, a város házánál, a telekhivatal helyiségében birói árverésen elfog adatni. — Kikiáltási ár a becsérték 450 afrt. melynek 10 % ja vagy is 45 frt. az árverelni kivánók által bánat pénzül leteendő. —

A vételár 3 részletben a leütéstől 1, 2, és 3 hónap alatt lefizetendő. — A bánatpénz az 1-ső részletbe tudatik.

A többi fe tételek a telekhivatalban alól irott végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanságra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek felhivatnak hogy igénykereseteiket jelen hirdetménynek a hivatalos hirlapban utólsó közzétételétől számitott 15 nap alatt, fent irt telekkönyvi tanácshoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1870 deczember 23-án tartott üléséből.

Igmándi József telekkönyvi előadó.

14507 3—3

Hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének 1870 decz. 31-kén 6323. p. sz. alatt kelt végzésével, a néh. Szabó József hagyatékához részben, más részben pedig hitvestársának Szilágyi Juliannának tulajdonához tartozó, nagy Péterfia utcai 954. sorszám alatt levő 5000 a. frtra becsült ház és külső földjére, a péterfiai temető háta megetti két köblös szőllővel beültetett 300 frtra becsült majorsági földre nézve, mely egyedül a hagyatékhoz tartozik, mint szintén a guti két boglyás 80 a. frtra becsült kaszállóra árverés rendeltetvén.

1-ör a péterfiai háznak ***1871. febr. hó 20-ik***, szükség esetében ***márczius hó 20-ik*** napjának d. u. 3 órájára,

2-or a péterfiai temető háta megetti majorsági földnek folyó évi ***február 21-ik***, esetleg ***márczius 21-ik*** napjának d. u. 3 órájára,

3-or a guti két boglyás kaszállónak folyó évi ***február 22-ik***, esetleg ***márczius 22-ik*** napjának d. u. 3 órájára

kitüzött s a péterfiai 954. sorszámu háznál megtartandó árverésre a venni kivánó közönség oly hozzáadással hivatik meg, hogy az árverési feltételeket addig is nálam alólirtnál, és az örökösök megbizottja Báthory Sándor ügyvéd urnál, valamint az özvegy képviselője Kovács Sándor ügyvéd urnál megtekinthetik.

Debreczen 1871. jan. 19.

Balkányi Sz. Lajos, t.széki tanácsos.

38 2—3

Debreczen 1871. Nyomatja Telegdi L. betüivel Szőllősy M. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)